

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/90/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122213080
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122213080.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v spore žalobkýň: 1/ A. B., narodená X.X.XXXX, bytom C. X/XX, C., 2/ D. E., narodená XX.X.XXXX, bytom C. X/XX, C., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: D. B., narodená XX.X.XXXX, bytom C. X/XX, C. a 3/ F. G., narodená X.X.XXXX, bytom H. X/XX, I., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: A. B., narodená X.X.XXXX, bytom C. X/XX, C., proti žalovanému: E. J., narodený XX.X.XXXX, bytom C. XX/XXX, C., zastúpený advokátom: Mgr. Martin Lieskovský, Farská 40, Nitra, o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Návrh na prerušenie konania sa zamietá.

II. Určuje sa, že D. I., J. I., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C.- I., C. X, bola ku dňu svojej smrti 30.9.1984 výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v k.ú. A. I. a sú zapísané v LV č. XXXX a to parcela registra „C“, parc. č. XXXX orná pôda o výmere 115 m², E. K. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m² a parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 1205 m², ktoré vznikli geometrickým plánom, ktorý vyhotovil L. M. G. č. 024/2010.

III. Žalobkyne 1/, 2/ a 3/ majú proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne žalobou požadovali, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný vrátiť neoprávnené nadobudnuté pozemky vlastníkom s odôvodnením, že Krajský súd v Nitre právoplatne uznal žalovaného za vinného z trestného činu podvodu, pričom na ich výzvu na vrátenie pozemkov nereagoval. K žalobe pripojili uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 16.6.2021 č.k. 2To/90/2020-951, predžalobnú výzvu, zo dňa 4.11.2021, podací hárok a doručenkú.

2. Žalobkyne na výzvu súdu doplnili podania, kde uviedli, že požadujú, aby súd určil, že sú výlučnými vlastníčkami pozemkov po poručiťke D. I., ktorá bola evidovaná ako vlastníčka v pozemnkonižnej vložke č. XXX pôvodne kat. úz. C. pod B13, pôvodné číslo parcel XXXX a XXXX, resp. sa domáhajú neplatnosti notárskej zápisnice N 15/2010, NZ 6630/2010 zo dňa 1.3.2010 s odôvodnením, že žalovaný uviedol žalobkyňu 2/ a právneho predchodcu žalobkýň 1/ a 3/ N. I., ktorí boli deťmi alebo jej do omylu, keď im dal dňa 20.4.2009 podpísať dokumenty k vydržaniu sporných pozemkov, ktoré majú v súčasnosti parc. č. XXXX, XXXX/X O. XXXX/X, nachádzajú sa v kat. úz. A. I. a sú zapísané na LV č. XXXX pod zámkou kúpy malej časti pozemku, nad ktorým potrebuje potiahnuť elektrickú prípojku k svojmu pozemku, k čomu priniesol aj technický náčrt, kde bol tento malý kúsok vyznačený červeným a dňa 17.2.2010, keď im dal pod zámkou opravy nejakých nezrovnalostí v prvých dokumentoch podpísať listiny, ktorými ich obral o celé pozemky, pretože využil ich nevedomosť a vysoký vek. Pred notárkou JUDr. Dagmar Bizoňovou uviedol nepravdu v otázke splnenia podmienok vydržania, na základe čoho dňa 1.3.2010 notárka spísala notársku zápisnicu, ktorá bola predložená správe katastra. Žiadna zmluva z 90-tych rokov medzi ním

a právnymi nástupcami po D. I., na ktorú sa žalovaný odvoláva, však neexistuje. Žalovaný pozemky neužíval po dobu 10 rokov ako tvrdí, ale ich užívala rodina E. a to ešte v roku 2009, čo potvrdila aj N. P., N. P., L. D. P. a D. N. P. a aj suseda E. G. a žalovaný nadobudol všetky pozemky v lokalite až po roku 2004. Pripojili notársku zápisnicu, pkv. č. XXX pre kat. úz. C., zápisnice o výsluchu svedkov a poštové podacie poukazy.

3. Žalobkyne, resp. ich zástupkyne na výsluchu pred súdom dňa 2.3.2023 uviedli, že požadujú, aby súd určil, že D. I. bola ku dňu svojej smrti vlastníčkou nehnuteľností parciel registra „C“, ktoré sa nachádzajú v kat. území A. I., sú zapísané na LV č. XXXX parc. č. XXXX orná pôda o výmere 115 m², parc. č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m² a parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 1205 m², ktoré vznikli geometrickým plánom č. 024/2010, ktorý vyhotovil L. M. G.. D. I. zomrela dňa XX.X.XXXX, v dedičskom konaní po nej nebol prejednaný všetok jej majetok, prvý návrh na dodatočné konanie o dedičstve bol odmietnutý a v ďalšom dodatočnom konaní tieto parcely označené neboli, pretože ich vlastnil už žalovaný, čo im oznámila polícia, ktorá aj začala proti nemu trestné konanie z úradnej moci.

4. Žalovaný navrhol žalobu ako zjavne bezdôvodnú zamietnuť. Namietal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobkyň, pretože nepreukázali svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní, nedisponujú žiadnym nadobúdacím titulom a neboli ani evidované ako vlastníčky nehnuteľností. Ďalej namietal že, na podanej žalobe nie je naliehavý právny záujem, kde poukázal na rozsudok NSSR sp. zn. 2MCdo/20/2007 a že alternatívna žaloba o určenie neplatnosti notárskej zápisnice nie je prípustná. Žalobkyňu 2/ a N. I., ako domnelých vlastníkov nehnuteľností navštívil, pretože mal záujem odkúpiť celý pozemok, ktorý sa nachádzal vedľa jeho pozemku a bol dlhodobo neudržiavaný a zanedbaný a nie preto, že by mal záujem iba o okraj sporných nehnuteľností z dôvodu potiahnutia elektrickej prípojky, ktorú mal v tom čase už zavedenú a oni prejavili záujem mu nehnuteľnosti predať. Na geometrickom pláne, ktorý žalobkyne označujú ako technický náčrt, je červenou vyznačená hranica pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/X O. XXXX/X, údajný okraj predstavuje len jednu z troch parciel a elektrické pripojenia sa tam nenachádzajú. Jednal s nimi viac krát, aj za prítomnosti ich rodinných príslušníkov, poskytol im geometrický plán, v ktorom bola presne vyznačená sporná nehnuteľnosť a aj dostatočne dlhý čas na rozmyslenie. Následne sa s N. I. dohodol na odkúpení nehnuteľností za sumu 10 000 Sk, ktorú mu splácal v splátkach z čoho vyplýva, že sa nemohlo jednať o okraj nehnuteľností. Keďže notárkou bol poučený, že predmetné nehnuteľnosti nie je možné odkúpiť, pretože neboli v tom čase vysporiadané a je možné ich vydržať, informoval o tom žalobkyňu 2/ a N. I., ktorí s tým súhlasili, čo neskôr prejavili aj svojom podpisom na prehlásení, ktoré malo byť, podľa pokynu notárky, podkladom pre ich vydržanie. Ich konanie je preto v hrubom rozpore s dobrými mravmi, ide o zneužitie práva, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Pripojil zmluvu o pripojení odberného miesta, projekt stavby, rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 27.3.2019 č.k. 21T/31/2023-765, prehlásenie dotknutých osôb žalobkyne 2/ a N. I. zo dňa 17.2.2010, geometrický plán, vyjadrenie D. C. a príjmové pokladničné doklady a navrhol vypočúť žalobkyne a žalovaného.

5. Žalobkyne, resp. ich zástupkyne v replike uviedli, že žalovaný má minimálne tri osvedčenia o vydržaní, prvé zo dňa 27.3.2006, ktoré sa týka parciel parc. č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX O. XXXX, z ktorých parcely č. XXXX O. XXXX pochádzajú aj z parciel č. XXXX O. XXXX, ktoré sú zapísané v pkv. č. XXX, na LV č. XXXX, ktorý ma aktuálne č. XXXX, druhé zo dňa 5.5.2009, ktoré sa týka parc. č. XXXX O. K. XXXX z pkv. č. XXX, na pôvodnom LV č. XXXX, v súčasnosti na LV č. č. XXXX a zo dňa 1.3.2010, ktoré sa týka parc. č. XXXX, XXXX/X O. XXXX/X, ktoré pochádzajú z pôvodných parciel č. XXXX O. XXXX v pkv. č. XXX, za ktoré nič nezaplatil, pretože tvrdil, že v druhej zápisnici bola nejaká chyba. Žalovaný bol už aj v minulosti trestne stíhaný a až pri vyšetrovaní bol ochotný podpísať dohodu o vine a treste. Pripojili odpis z registra trestov, žiadosť žalovaného o vyjadrenie zo dňa 16.4.2009 a pkv. č. XXX pre kat. úz. C..

6. Žalovaný v duplike naďalej namietal, že žaloba je neopodstatnená a zmätočná, pretože z nej nie je zrejmé, čoho sa žalobkyne domáhajú a ak sa domáhajú určenia, že D. I. bola v čase svojej smrti vlastníčkou nehnuteľností, tak obsah žaloby nekorešponduje s požadovaným žalobným petitom. Naďalej namietal, že na požadovanom určení vlastníckeho práva nie je naliehavý právny záujem, pretože na základe vyhovujúceho rozsudku súdu by nemohlo dôjsť k zápisu ich vlastníckeho práva, neprišlo by k úplnému vyriešeniu spornosti právneho vzťahu. Poukázal na to, že sporné nehnuteľnosti neboli prejednané, návrh na dodatočné konanie o dedičstve bol odmietnutý a podľa R 32/2011 ak nebola vec predmetom dedičského konania po poručiteľovi, nemôže sa dedič domáhať určovacou žalobou určenia, že je jej vlastníkom. Trval na tom, že konanie dedičov, ktorí v období medzi nadobudnutím dedičstva

a potvrdením jeho nadobudnutia, prejavia vôľu previesť sporné nehnuteľnosti a poskytnú k tomu všetku súčinnosť a následne žiadajú určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich predchodkyňi je zjavným zneužitím práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Traval na tom, že všetky podmienky pre vydanie notárskej zápisnice boli splnené. Keďže žalobkyne presne vedeli, o aké nehnuteľnosti išlo, je ich právo na relatívne dovolanie sa neplatnosti tohto právneho úkonu premlčané. Pripojil zápisnicu o výsluchu notárky JUDr. Dagmar Bizoňovej,

7. Súd nariadil pojednávanie na 11.9.2023, na ktoré predvolal žalobkyňu 1/ a zástupkyňu žalobkyne 3/ a zástupkyňu žalobkyne 2/ a právneho zástupcu žalovaného.

8. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil neprítomnosť žalovaného na pojednávaní a uviedol, že na jeho návrhu výsluch už netrvá.

9. Žalobkyňa 1/ a zároveň zástupkyňa žalobkyne 3/ na pojednávaní uviedla, že pani D. I. mala dve deti a to dcéru, ktorá je žalobkyňou 2/ a syna N. I., ktorý zomrel v roku 2011 a ona a žalobkyňa 3/ sú jeho dcéry. Vylúčila možnosť akejkoľvek mimosúdnej dohody so žalovaným, z dôvodu jeho osoby a nemala záujem ani o vyplatení žiadnych peňažných prostriedkov z jeho strany. Uviedla, že sporné pozemky nepatrili N. I., ale D. I., ktorá s nimi nijakým spôsobom nenakladala. Potvrdila, že žalobkyňa 2/ a N. I. podpísali prehlásenie, pretože boli v domnení, že sa vyjadrujú k časti pozemkov o rozsahu 1 m², pretože ich žalovaný navštívil v súvislosti s tým, že pri zavádzaní elektriny presiahol do ich pozemku a pretože išlo o zanedbateľnú časť a nechceli robiť žalovanému problémy, keďže to tam už mal zakopané, tak vyhlásenie podpísali, pričom si ho iba letmo prečítali. Žalovaný im aj nejakú zanedbateľnú časť vyplatil.

10. Zástupkyňa žalobkyne 2/ na pojednávaní uviedla, že je dcérou žalobkyne 2/, sporné nehnuteľnosti neboli prejednané v dedičskom konaní po pani D. I., pretože ich obrábalo družstvo, návrh na dodatočné konanie o dedičstve pod sp. zn. 28D/267/2009 sa netýkal týchto pozemkov a hoci v konaní sp. zn. 28D/92/2011 už boli označené, notárka vložky č. XXX O. XXX vyradila, pretože pozemky v tom čase už vlastnil žalovaný. Sporné pozemky evidované vo vložke č. XXX vlastní doposiaľ žalovaný a ohľadne nich sa nevedie žiadne konanie, trestné sa ich, podľa nej, týkalo. Vlastníčkou sporých pozemkov bola babka D. I., ktorá zomrela v roku 1984 a nie jej syn N. I. Žalobkyňa 2/ a N. I. nerozumeli obsahu prehlásení, ktoré podpísali. Aj ona vylúčila možnosť akejkoľvek mimosúdnej dohody so žalovaným, z dôvodu jeho osoby a nemala záujem ani na vyplatení nejakých peňažných prostriedkov z jeho strany.

11. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní trval na námietkach proti žalobe a navrhol ju zamietnuť, pričom navrhol, aby sa vec vyriešila zmluvou tak, že žalovaný vyplatí žalobkyňam titulom vyrovnania nejakú peňažnú sumu. Netrval na návrhu na výsluch žalobkyň, ktoré sa nedostavili na pojednávanie a navrhol vypočúť iba žalobkyňu 1/ a po jej vyjadrení už netrval ani na jej výsluchu. Navrhol, aby súd prerušil konanie, pretože proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol žalovaný odsúdený bolo podané dovolanie.

12. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobkyň a žalovaného, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a to čestné prehlásenie žalobkyne 2/ a N. I. zo dňa 17.2.2010, výpis z LV č. XXXX pre kat. úz. A. I., pozemnoknižné vložky č. XXX pre kat. úz. C., geometrický plán, notárska zápisnica spísaná notárkou JUDr. Dagmar Bizoňovou dňa 1.3.2010 N 15/2010, NZ 6630/2010, NCRIs 6754/2010, zápisnica o výsluchu svedkov z trestného konania N. P. z 23.3.2011 a 3.5.2012, N. P. z 16.9.2010 a 3.5.2012, L. D. P. z 1.2.2011, D. Q. z 17.12.2010 a 18.6.2012, O. I. z 3.2.2011 a 9.5.2012, E. I. z 22.2.2011, N. D. N. z 13.1.2021, E. G. z 28.3.2011 a 10.5.2012, N. J. z 22.2.2011 a 16.10.2012, R. K. z 9.5.2012, M. A. z 27.1.2011, N. B. z 27.1.2011 a P. J. z 9.5.2012, z pripojených dedičských spisov Okresného súdu Nitra sp. zn. D 4250/92, 28D/367/2009 a 28D/92/2011 návrhy, osvedčenia a rozhodnutia notára o dedičstve, ktoré buď neboli stranám doručené alebo boli sporné a dovolanie, ktoré nebolo protistrane doručené a za preukázané považoval nasledovné skutočnosti:

13. V konaní nebolo sporné, že vlastníčkou sporných parciel pôvodne s parc. č. XXXX O. XXXX, ktoré sa nachádzajú pôvodne v kat. úz. C. bola D. I., J. I. a to v celosti. Z pozemnoknižnej vložky č. XXX pre kat. úz. C. vyplýva, že parc. č. XXXX bola evidovaná pod poradovým číslom 4. ako roľa v hone „Bitte“ o výmere 370 štv. siah a parc. č. XXXX bola evidovaná pod poradovým číslom 5. parc. ako záhrada v hone „Bitte“ o výmere 32 štv. siah, pričom D. I. ich nadobudla dedením.

14. D. I. zomrela dňa XX.X.XXXX a z pripojených dedičských spisov vyplýva, že jej právnymi nástupcami, jej dedičmi, sú jej dve deti a to jej dcéra D. E., nar. XX.X.XXXX, ktorá je žalobkyňou 2/ a syn N. I., nar. XX.X.XXXX, ktorý dňa XX.X.XXXX zomrel a jeho dedičmi sú jeho dve dcéry A. B., narodená X.X.XXXX, ktorá je žalobkyňou 1/ a F. G., narodená X.X.XXXX, ktorá je žalobkyňou 3/.

15. Zo spisov Okresného súdu Nitra vypláva, že v dedičskom konaní, ktoré sa po D. I. viedlo na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. D 4250/92 neboli parcely parc. č. XXXX O. K. XXXX prejednané, a neboli prejednané ani v dodatočných konaniach o dedičstve, ktoré sa viedli na základe návrhov žalobkyne 2/, z ktorých prvý návrh vedený pod sp. zn. 28D/267/2009 bol právoplatne odmietnutý z dôvodu, že predmet dedičstva nebol presne označený a hoci v ďalšom dedičskom konaní sp. zn. 28D/92/2011 už boli sporné parcely označené, neboli prejednané, pretože v tom čase už bol ako ich vlastník evidovaný žalovaný.

16. Z geometrického plánu č. 024/2010, ktorý vyhotovil L. M. G., ktorý bol úradne overený dňa 15.2.2010 a listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. A. I. vyplýva, že z pôvodných parciel parc. č. XXXX O. K. XXXX vznikli parcely parc. č. XXXX orná pôda o výmere 115 m², parc. č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m² a parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 1295 m², ktoré sú ako parcely registra „C“ aktuálne evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. A. I. a žalovaný je ako ich výlučný vlastník zapísaný na základe osvedčenia o vydržaní spísaného vo forme notárskej zápisnice, ktorá bola zapísaná do katastra nehnuteľností záznamom pod Z 1359/10-212/10.

17. Z uvedenej notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. Dagmar Bizoňovou dňa 1.3.2010 pod sp. zn. N 15/2010, NZ 6630/2010, NCRIs 6754/2010 vyplýva, že žalovaný požiadal notárku o spísanie osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam a vyhlásil tam, že je v celosti ich výlučným vlastníkom, pretože ich získal kúpnu zmluvou od právnych nástupcov pôvodnej vlastníčky D. I., ktorá zomrela v roku 1984 a to od N. I. a D. E., na kúpe sa s nimi dohodol pred viac ako 10-timi rokmi, kedy uzatvorili neperfektnú kúpnu zmluvu a preto bol v domnení, že nehnuteľnosti užíva oprávnené a v dobrej viere a na základe dohody s vlastníkmi. Z notárskej zápisnice vyplýva, že k nej žalovaný pripojil hore uvedený geometrický plán a prehlásenie N. I. a D. E. o tom, že nemajú námietky k vzniku jeho vlastníckeho práva. V čl. IV notárskej zápisnice je uvedené, že vzal na vedomie, že vydanie osvedčenia nebráni pôvodným vlastníkom, aby sa domáhali svojho vlastníctva v prípade, že údaje, ktoré uviedol, nezodpovedajú skutočnosti.

18. Z uvedeného prehlásenia D. E. a N. I. zo dňa 17.2.2010 vyplýva, že písomne vyhlásili, že nemajú námietky, aby si žalovaný usporiadal svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydržaním do notárskej zápisnice, že sa s ním dohodli na ich kúpe a uzatvorili neperfektnú kúpnu zmluvu.

19. V konaní bolo sporné, či sa žalovaný skutočne dohodol s právnymi nástupcami pôvodnej vlastníčky pred viac ako 10-timi rokmi na kúpe týchto nehnuteľností, či s nimi uzatvoril neperfektnú kúpnu zmluvu, či mohol byť preto v domnení, že nehnuteľnosti užíva oprávnené a v dobrej viere a či mali právni nástupcovia záujem mu nehnuteľnosti predať v celku alebo len ich časť.

20. Zo zápisníc o výsluchoch osôb, ktoré boli vypočuté v trestnom konaní ako svedkovia vyplýva, že sporné nehnuteľnosti užívala rodina E. až do roku 2009 a žalovaný ich začal užívať až následne. N. P., dcéry H. E. v zápisnici zo dňa 16.9.2020 a 3.5.2012 uviedla, že sporné pozemky užívala ich rodina, v domnení, že ich vlastníkom je jej matka a nadobudla ich výmenou od družstva, až v súvislosti s trestným konaním zistili, že ich vlastní rodina I., žalovaný získal v roku 2004-2005 susedný pozemok od pani G. a v roku 2006-2007 oslovil aj ju so záujmom o kúpu sporného pozemku, s čím nesúhlasila a v roku 2009 zistila, že pozemky začal užívať a oplotil si ich. N. P., zať H. E. dňa 3.5.2012 uviedol, že o pozemok sa starali až do roku 2009, od roku 2004-2005 vídaval na vedľajšom pozemku žalovaného, ktorý jeho manželku oslovil so žiadosťou o predaj pozemku, ale povedala mu, že ho nepredá. L. D. P., vnuk H. E. dňa 1.2.2011 uviedol, že pozemky užívala jeho babka H. E. a chodieval tam aj on, pozemky si chceli v roku 2003 vysporiadať, ale bol tam nejaký problém, v roku 2009 začal užívať pozemky niekto iný a mama mu povedala, že ich vlastní žalovaný. Advokátka N. N. dňa 13.1.2012 uviedla, že ju rodina E. oslovila so žiadosťou o vysporiadanie pozemkov s tým, že ich nadobudli výmenou, ale doklad sa nezachoval. D. Q. dňa 18.6.2012 uviedol, že na žiadosť D. P. bol na pozemku kosiť trávu v roku 2006 a 2007. N. B. dňa 27.1.2011 uviedol, že za posledných 15 rokov videl na pozemkoch deti N. P.,

žalovaného vídal robiť na pozemkoch posledné 2 až 3 roky a pred tým ho videl na iných pozemkoch. O. I. dňa 3.2.2011 a 9.5.2012 uviedla, že o pozemky sa starala N. E. ešte tri-štyri roky dozadu, kedy ich začal užívať žalovaný. P. J. dňa 9.5.2012 uviedla, že pozemky užívala rodina H. E. a žalovaný užíval vedľajšie pozemky. Suseda E. G. dňa 28.3.2011 a 10.5.2012 uviedla, že žalovaného na pozemkoch videla prvýkrát v roku 2003-2004, kedy kúpil pozemok od S. a dovtedy neužíval ani pozemok T. a na sporné pozemky chodila rodina E.. Manželka žalovaného N. J. dňa 22.2.2011 a 16.10.2012 uviedla, že až v roku 2008-2009 sa rozhodli rozšíriť parcelu, ktorú už mali a vtedy začal žalovaný zisťovať jej vlastníkov.

21. Z rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 27.3.2019 č.k. 21T/31/2013-765 a z uznesenia Krajského súdu v Nitre zo dňa 16.6.2021 č.k. 2To/90/2020-951 vyplýva, že žalovaný bol trestne stíhaný pre prečin podvodu na tom skutkovom základe, že dňa 17.2.2010 v Nitre uviedol do omylu D. E. a N. I. tak, že pod zámienkou odkúpenia malej časti z pozemkov, ktorých boli výlučnými vlastníkami po poručiteľke D. I., ktorá bola zapísaná v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre pôvodné katastrálne územie C., pôvodné parc. č. XXXX O. K. XXXX podľa geometrického plánu parc. č. XXXX, K. XXXX/X O. K. XXXX/X nachádzajúcich sa v katastrálnom území A. I., vylákal od nich využitím ich vysoký vek prehlásenia dotknutej osoby o tom, že nemajú námietky voči tomu, aby majetkovo-právne usporiadal vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam, pričom dňa 1.3.2010 v Nitre na základe nepravdivých údajov a to na základe falošného tvrdenia o dobromyseľnom užívaní týchto pozemkov po dobu 10 rokov a predložením podvodom získaných prehlásení dotknutých osôb D. E. a N. I. dal podnet notárovi JUDr. Dagmar Bizoňovej na napísanie notárskej zápisnice č. N 15/2010, NZ 6630/2010 a NCRIs 6754/2010 o osvedčení vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam parc. č. XXXX, K. XXXX/X a parc. č. XXXX/X, na základe ktorej notársky úrad JUDr. Dagmar Bizoňovej podal na G. I. C. návrh na vykonanie záznamu, kde bolo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísané na žalovaného, čím spôsobil škodu D. E. a N. I.. Žalovaný bol v poradí prvý rozsudkom súdu prvej inštancie spod obžaloby prokurátora v tejto trestnej veci najskôr oslobodený, ktorý rozsudok bol zrušený, na čo bol súdom prvej inštancie uznaný za vinného a odvolací súd jeho odvolanie zamietol ako nedôvodné. Z uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaný mal záujem o odkúpenie predmetných pozemkov a mal aj vyplatiť určitú sumu. Následne malo prísť k spísaniu notárskej zápisnice, kde uvádzal, že pozemky užíval 10 rokov. Potom mal opäť navštíviť poškodených a ponúkať im doplatenie kúpnej ceny. Nie je preto zrejmé, prečo chcel kúpnú cenu doplácať, keď pozemky mal užívať v dobromyseľne a malo dôjsť k ich vydržaniu. Žalovaný nebol od počiatku dobromyseľný, o čom vedel, pretože od poškodených chcel len časť pozemkov, ale v osvedčení už len túto časť neuvádzal, ale uvádzal tam celé pozemky. Uviedol tak do omylu aj samotnú notárku. Ak by pozemky užíval dobromyseľne po viac ako 10 rokov, nepotreboval by vôbec prehlásenie pôvodných vlastníkov. Žalovaný využil vek a dôveru dotknutých osôb, čo vyplýva aj z toho, že im žiadne doklady pri podpise nenechal, čo preukazovalo jeho nečestný úmysel uviesť ich do omylu. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že žalovaný podal proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

22. Z predžalobnej výzvy zo dňa 4.11.2021 a podacieho hárku vyplýva, že žalobkyne vyzvali žalovaného, aby vzhľadom na uznesenie odvolacieho súdu vrátil neoprávnene nadobudnuté pozemky späť ich majiteľom a aj na katastrálnom úrade vrátil všetko do pôvodného stavu, ktorú odovzdali na poštovú prepravu a adresovali žalovanému.

23. Súd takto zistený skutkový stav posúdil v zmysle nižšie uvedených ustanovení platných právnych predpisov:

24. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

25. V prejednávanej veci ide, po doplnení a oprave žaloby, o žalobu o určenie, že sporné nehnuteľnosti boli ku dňu smrti vo výlučnom vlastníctve D. I. a nie vo vlastníctve žalobkýň, resp. nejde o alternatívne určenie neplatnosti notárskej zápisnice a preto táto námietka žalovaného a poukazovanie na rozhodnutie R 32/2011 nie je dôvodné. Žalobkyne v konaní tvrdili, že právni nástupcovia poručiteľky po jej smrti neuzavreli so žalovaným žiadnu neperfektnú kúpnú zmluvu, ani mu nehnuteľnosti v celku nemienili predať, žalovaný preto nemohol byť dobromyseľný v tom, že je ich oprávneným držiteľom a preto k nim nemohol nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním a vlastnícke právo svedčí ich právnej predchodkyňi.

Z uvedeného dôvodu nie je dôvodná námietka žalovaného, že by obsah žaloby nekorešpondoval s požadovaným žalobným petitom. Žalobný petit o určenie vlastníckeho práva poručiťky ku dňu jej smrti je svojim obsahom totožný s petitom o určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nej. Nejde o konanie vyvolané dedičským konaním podľa § 194 Civilného mimosporového poriadku. Nejde ani o určenie práva podľa právneho stavu v minulosti, ako by sa mohlo zdať, pretože oba takto naformulované petity je potrebné vykladať po obsahovej stránke tak, že aktuálny stav t.j. stav v čase vyhlásenia rozsudku je ten, že vec ešte nebola prejednaná ako dedičstvo, ale stále tak môže a aj má byť prejednaná. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 05. 11. 2019 sp. zn. III. ÚS 93/2019 uviedol, „že sťažovateľka podala žalobu nezávisle od dedičského konania s cieľom napraviť stav, keď vlastnícke právo z katastra nehnuteľností svedčalo iným osobám ako tým, ktorým malo skutočne patriť. Jej cieľom bolo určiť nehnuteľnosti do vlastníctva zomrelej osoby, po ktorej by sa až následne malo otvoriť nové dedičské konanie o znovuobjavenom majetku. Daný spor preto nebol sporom vyvolaným dedičským konaním, a teda nebol sporom v zmysle pôvodného § 175k OSP (v súčasnosti § 192 a nasl. CMP)“.

26. Žalobou možno podľa § 137 písm. c) CSP požadovať, aby sa určilo, či tu vlastnícke právo je, iba ak je preukázané, že na požadovanom určení je naliehavý právny záujem, pretože tento v prejednávanej príhode nevyplýva z osobitného predpisu. Rozhodujúcim okamihom pre určenie naliehavého právneho záujmu je deň smrti poručiťky t.j. 30.9.1984. V konaní nebolo sporné, že v katastri nehnuteľností je ako vlastníkom nehnuteľností evidovaný žalovaný na základe osvedčenie o ich vydržaní spísaného dňa 1.3.2010, ktorý vlastnícke právo poručiťky sponchybňuje a ani to, že po smrti poručiťky nenastala žiadna iná právna skutočnosť, ktorá by mala vplyv na vznik vlastníckeho práva inej osoby ako žalovaného k sporným nehnuteľnostiam. Majetok poručiťky sa tak po skončení tohto konania prerokuje v dedičskom konaní po nej, kde sa potvrdí nadobudnutie dedičstva, schváli sa dohoda dedičov alebo sa dedičské konanie skončí inak a preto sa touto žalobou vytvorí pevný základ pre právny vzťah strán sporu, vyriešia sa všetky sporné otázky a nebude potrebné žiadne ďalšie konanie o určovacej žalobe. Žalobkyne majú preto na požadovanom určení vlastníckeho práva ich právnej predchodkyne ku dňu jej smrti naliehavý právny záujem a ani táto námietka žalovaného nie je dôvodná.

27. Rozhodovacia prax ohľadom okruhu sporových strán pri takto formulovanom petite je ustálená tak, že domáhať sa určenia, že poručiť bol ku dňu svojej smrti vlastníkom nehnuteľností sa môže dedič. Dedičmi po D. I. sú žalobkyne 1/ až 3/, ktoré sú preto v konaní aktívne vecne legitimované na podanie tejto žaloby. Na uvedené nemá vplyv skutočnosť, že nehnuteľnosti neboli doposiaľ v dedičskom konaní po nebohej poručiťke prejednané. Z uvedeného dôvodu nie je preto ani táto námietka žalovaného dôvodná. Pasívne vecne legitimovaný je nesporne žalovaný, ktorý je evidovaný ako výlučný vlastníkom sporných nehnuteľností. Keďže v danom prípade ide o nútené procesné spoločenstvo, kde zákon pre úspech v spore vyžaduje, aby pri takto formulovanom petite, ako je v danej veci, stranou sporu boli okrem osoby, ktorá je t. č. zapísaná ako vlastníkom predmetných nehnuteľností t.j. žalovaný aj všetci dedičia poručiťka, je aj táto podmienka v konaní splnená.

28. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase vyhlásenia o vydržaní, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

29. Vykonaným dokazovaním a to zápisnicami o výpovediach svedkov vypočutých v trestnom konaní, notárskou zápisnicou a listom vlastníctva č. XXXX pre kat. územie A. I. bolo preukázané, že žalovaný nesplnil podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase vyhlásenia o vydržaní a to dobromyseľnosť a ani vydržaciú dobu a preto bolo notárskou zápisnicou zo dňa 1.3.2010, ktorá bola doručená na Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor, ktorý vykonal zápis vlastníckeho práva žalovaného k sporným pozemkom záznamom pod U. XXXX/XX-XXX/XX, nezákonne osvedčené jeho vlastnícke právo k sporným pozemkom a toto zapísané do katastra nehnuteľností. Právni nástupcovia poručiťky síce dňa 17.2.2010 podpísali prehlásenia, ktoré žalovaný pripojil k notárskej zápisnici, v ktorých uviedli, že so žalovaným uzavreli neperfektnú kúpnu zmluvu, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti v celom rozsahu a aj žalovaný v notárskej zápisnici prehlásil, že s nimi uzavrel neperfektnú kúpnu zmluvu pred viac ako 10-imi rokmi, z vyjadrenia svedkov vypočutých v trestnom konaní však vyplýva, že uvedené skutočnosti nemôžu byť pravdivé, pretože žalovaný pozemky v tom čase neužíval, užívala ich až do roku 2009 rodina H. E., v domnení, že ich nadobudla v minulosti výmenou od družstva, ale si ich nevysporiadala, žalovaný užíval od roku

2004-2005 iba susedné pozemky, ktoré nadobudol a následne sa začal zaujímať aj o sporné pozemky, ktoré začal užívať až od roku 2009. Žalovaný v konaní okrem toho nijakým spôsobom nepreukázal, že by s dedičmi D. I. uzavrel nejakú neperfektnú dohodu, ktorej predmetom by bol prevod sporných pozemkov. Skutočnosť, že zmluvu o pripojení uzavrel so Západoslovenskou energetikou už v roku 2008, nie je spôsobilá preukázať dôvodnosť jeho obrany, ale ani hodnoverne spochybníť tvrdenia žalobkyní, že právnych nástupcov poručiťky uviedol do omylu tvrdením, že ich súhlas potrebuje k vysporiadaniu malej časti pozemku práve v súvislosti s pripojením do distribučnej sústavy. Žalovaný preto nemohol byť dobromyseľný v tom, že mu vlastnícke právo k sporným pozemkom patrí a je vylúčené, aby ho nadobudol vydržaním, ktoré skutočnosti osvedčila notárska zápisnica, ktorá bola podkladom na zápis jeho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Keďže v konaní nikto netvrdil a ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by D. I. nemala byť vlastníčkou sporných nehnuteľností, je žaloba žalobkyní dôvodná a z ich strany nemôže ísť preto o žiadne konanie, ktoré by malo charakter hrubého rozporu s dobrými mravmi alebo by išlo o zneužitie ich práva na súdnu ochranu tak ako nedôvodne namietal žalovaný.

30. Žalovaný bol okrem toho, na tom skutkovom základe, že pod zámienkou kúpy malej časti pozemku, nad ktorým potreboval potiahnuť elektrickú prípojku k svojmu pozemku, oslovil právnych nástupcov po nebohej poručiťke D. I., uviedol ich do omylu, zneužil ich vysoký vek a dôveru a tak od nich vylákal prehlásenie, že nemajú námietky, aby si usporiadal vlastnícke právo k sporným pozemkom vydržaním, dal podnet notárke na napísanie notárskej zápisnice a na jej základe podnet na zápis svojho vlastníckeho práva k sporným pozemkom do katastra nehnuteľností, právoplatným rozsudkom trestného súdu uznaný za vinného z prečinu podvodu. Uvedeným rozhodnutím je súd podľa § 193 veta tretia CSP viazaný, čo do skutočnosti, že bol spáchaný tento trestný čin a že ho spáchal žalovaný.

31. Podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

32. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

33. Rozhodnutie súdu v tomto konaní nezávisí od zistenia viny žalovaného v trestnom konaní, pričom súd vykonal v tomto konaní dokazovanie, z ktorého bolo preukázané, že žaloba je dôvodná, nie je skutočnosť, že uznesenie odvolacieho súdu v trestnom konaní bolo zo strany žalovaného napadnuté mimoriadnym opravným prostriedkom, dôvodom na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 CSP a ani podľa § 164 CSP, ktorý návrh žalovaného preto nie je dôvodný.

34. Pretože žaloba bola v celom rozsahu dôvodná, súd určil, že D. I., J. I., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C.- I., C. X, bola ku dňu svojej smrti 30.9.1984 výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v k.ú. A. I. a sú zapísané v LV č. XXXX a to parcela registra „C“, parc. č. 1969 orná pôda o výmere 115 m², parc. č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m² a parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 1205 m², ktoré vznikli geometrickým plánom, ktorý vyhotovil L. M. G. č. XXX/XXXX a návrh na prerušenie konania, ktorý nebol dôvodný zmietol.

35. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strán sporu, ktoré nastolili, ale má dať odpoveď na ich podstatné a relevantné argumenty (rozhodnutie ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne) a preto súd na ďalšie argumenty žalovaného v tomto spore, nespôsobilé ovplyvniť jeho rozhodnutie, nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Týmto rozhodnutím sa konanie končí a preto súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Žalobkyne 1/ až 3/ boli v konaní celkom úspešné a pretože súd / anevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP a ani ich nikto netvrdil, rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, že majú proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP vyšší súdny úradník do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti výroku II. a III. tohto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Proti výroku I. tohto rozsudku nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.